

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry

Timo Kontio, toiminnanjohtaja
Miikka Piironen, asiantuntija
Reetta Pietikäinen, asiantuntija

Lausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024, HE 41/2023 vp
Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2024–2027, VNS 1/2023 vp

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry kiittää sivistysvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua hallituksen talousarvioesityksestä vuodelle 2024. Talousarvioesitys on etsivän nuorisotyön ja työpajojen toimijoiden kannalta erityisen huomionarvoinen, sillä se sisältää merkittäviä heikennyksiä (n. 2–2,5 milj. EUR) kummankin työmuodon järjestämisen kannalta keskeiseen valtionavustukseen. Tämä tapahtuu hetkellä, jolloin kohdattujen nuorten asiakkuudet ovat yhä vaativampia ja ohjausprosessit intensiivisempiä nuorten hyvinvoinnin heikennyttyä aiemmasta, osin pandemia-ajan tuottaman hyvinvointivelan myötä. Samalla toiveet ja odotukset etsivien nuorisotyöntekijöiden ja työpajaorganisaatioiden tiiviistä monialaisesta yhteistyöstä niin koulutuksen järjestäjien, sosiaalipalveluiden kuin työllisyyden ammattilaisten kanssa ovat kasvaneet. Näyttääkin epäselvältä, kuinka tilanteeseen voidaan näiden reunaehtojen sisällä vastata työn saavutettavuudesta, laadusta ja vaikuttavuudesta kiinni pitäen.

Into esittää, että arvioitaessa talousarvioesityksen tarkoituksenmukaisuutta sivistysvaliokunnan keskeiseksi nostamien teemojen, ja ennen kaikkea ammatillisen koulutuksen sekä jatkuvan oppimisen, osalta huomioon otettaisiin etenkin:

1. Edellytykset koulutuksen järjestäjien, etsivän nuorisotyön, työpajojen ja muiden välityömarkkinoiden yhteistyötä turvaaville rahoitusratkaisuille
2. Koulutuksessa aliedustettujen ryhmien integroiminen monialaisen yhteistyön keinoin
3. Koulutuksen alueellisen saavuttavuuden vahvistaminen turvaamalla työpajatoiminnan opinnollistamisen ja etsivän nuorisotyön toimintaedellytykset
4. Ammatillisten erityisoppilaitosten verkoston, vaativan erityisen tuen ja tuetun oppisopimuskoulutuksen tarjonnan laajentaminen
5. Hyvinvointiin ja osallisuuteen panostaminen opintorahan taso sekä opiskeluhuollon ja oppilaitosnuorisotyön riittävät resurssit turvaamalla

KOHTI KOULUTUKSEN TASA-ARVOA JA KORKEAMPAA KOULUTUSTASOA MONIALAISELLA YHTEISTYÖLLÄ – RAHOITUSKYSYMYKSET KAIPAAVAT KANSALLISTA RATKAISUA

Etsivä nuorisotyö ja työpajat täydentävät sosiaalisesti kestäväällä tavalla kansallista pyrkimystä nostaa osaamisa- ja koulutustasoa sekä lisätä jatkuvaa oppimista. Läheistä yhteistyötä oppilaitosten kanssa tekevä etsivä nuorisotyö tuo koulutuksen piiriin nuoria aikuisia, joiden opinnot ovat aiemmin keskeytyneet. Esimerkiksi vuonna 2022 etsivien nuorisotyöntekijöiden ohjaamista nuorista (n=20450) lähes 40 %:n kanssa oli tavoitteena

Into

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry
Rautatieläisenkatu 6 (käyntiosoite Kellosilta 7)
00520 Helsinki
into@intory.fi
etunimi.sukunimi@intory.fi

koulutussiirtymän sujuvoittaminen, ja yli 95 % etsivän nuorisotyön organisaatioista (n=237) toimi yhteistyössä toisen asteen oppilaitosten kanssa (peruskoulun kanssa 92 %). Koulutuksensa keskeyttäneet opiskelijat nuoren kotikunnan etsivälle nuorisotyölle ilmoittavat ammatilliset oppilaitokset ovat merkittävien yksittäinen väylä, jonka kautta etsivä nuorisotyö tavoittaa tukea tarvitsevia nuoria (vuonna 2022 32 % kaikista ohjatuista nuorista, lähes 6500 nuorta).

Työpajat taas on todettu koulutusten järjestäjien kannalta merkittäväksi vaihtoehtoiseksi oppimisympäristöksi esimerkiksi oppivelvollisuus uudistuksen yhteydessä. Laajennetun oppivelvollisuuden myötä toisella asteella työskennellään yhä enemmän opiskelijoiden perustaitojen, opiskeluvalmiuksien ja motivaation kohentamiseksi. Monelle ammatillisessa tai tutkintokoulutukseen valmentavassa (TUVA-) koulutuksessa opiskelevalla oppimisen ja kasvun tueksi kaivatut ratkaisut voivat löytyä työpajalta, missä tarjolla on pienempiä ryhmäkokoja, henkilökohtaisia valmennussuunnitelmia, luottamuksellisia keskusteluja sekä elämäntilanteen kokonaisvaltaisesti huomioivaa yksilöllistä ohjausta ja tekemällä oppimista ammatillisten tehtävien parissa, yhdessä vertaisten kanssa.

Myös hallitusohjelmassa on tunnistettu alustavasti työpajojen merkitys oppimiselle ja todetaan, että ”oppivelvollisuuden suorittaminen mahdollistetaan myös työpajatoiminnassa”. Työpajakenttä suhtautuu toivottuun kirjaukseen hyvin myönteisesti, ja sen uskotaan tarkoittavan oppilaitosyhteistyön sujuvoitumista jatkossa. Ei ole kuitenkaan selvää, kuinka, milloin, millä resursseilla ja kenen toimesta kirjausta tullaan viemään käytäntöön. Paikallistasolla työpajojen yhteistyön kehittämisessä koulutuksen järjestäjien kanssa riittää yhä tekemistä. Vaikka moni työpaja onkin halukas kehittämään yhteistyön rakenteita koulutuksen järjestäjien kanssa, koulutuksen järjestäjien saaminen ja sitouttaminen yhteistyöhön on osoittautunut paikoin vaikeaksi, ja yhteistyö toteutuu nyt kansallisesti epätasaisella tavalla.

Lisäksi monille työpajoille pidemmällä aikavälillä elintärkeät kysymykset oppilaitosyhteistyön rahoittamisesta ovat jääneet suurimmaksi osaksi auki. Inton kyselytietojen mukaan harva koulutuksen järjestäjä on osoittanut valmiutta toimia sivistysvaliokunnan aiemman linjauksen mukaisesti ([SiVM 15/2020 vp](#): ”Koulutuksen järjestäjien tulee korvata kustannukset oppivelvollisuustehtävän osalta myös työpajoille”). Monet työpajat palvelevatkin oppilaitoksista työpajalle tulevia nuoria edelleen muun rahoituksensa turvin, jos vain siihen jotenkin pystyvät. Tällainen yhteistyö on kuitenkin entistäkin hauraammalla pohjalla, mikäli työpajatoiminnan valtionavustuksiin käytetään talousarvioesityksen mukaisesti vain 14 miljoonaa euroa, mikä on noin 2 miljoonan (-12,5 %) leikkaus edeltävän vuoden rahoitukseen. Avustuksen pienentyminen ohjaa työpajoja keskittymään taloudellisesti järkevään toimintaan – johon oppilaitosyhteistyö ei kuulu, mikäli työpaja ei saa korvausta siihen käytetyistä resursseista. Näin työpajatoiminnan potentiaali kansallisen koulutustason nostamiseen uhkaakin jäädä varsin vaillinaiselle käytölle.

KOULUTUKSEN ALUEELLINEN SAAVUTETTAVUUS VAHVISTUU YHTEISTYÖSSÄ TYÖPAJOJEN JA ETSIVÄN NUORISOTYÖN KANSSA

Kouluttautumismahdollisuuksien alueellista saavutettavuutta tarkasteltaessa tulee huomioida, että **työpajatoimintaa on Suomessa tarjolla huomattavasti kattavammin kuin oppilaitosten järjestämää koulutusta: työpaja löytyy lähes 90 %:ssa kunnista.** Vuoden 2022 tilastotietojen mukaan yli puolet (51 %) työpajoista myönsi valmentautujille osaamistodistuksia, ja noin puolet (48 %) työpajoista mahdollisti ammatillisen tutkinnon tutkinnonosien suorittamisen näytöillä, eli on opinnollistanut toimintaansa. Nyt työpajatoiminnan valtioavustuksiin esitetyt leikkaukset kuitenkin uhkaavat työpajaverkoston alueellista kattavuutta ja vauhdilla edennyttä opinnollistamiskehitystä. Myös hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset ovat heikentäneet oppilaitosyhteistyön mahdollisuuksia. Osa pääasiallisesti kuntouttavaa työtoimintaa tuottaneista työpajoista on uudistuksen myötä siirtynyt kunnista hyvinvointialueen alaisuuteen (28 nuorten työpajaa, yhteensä 74 työpajaa kokonaan tai osittain), ja 10 työpajaa joutui lopettamaan toimintansa kokonaan. Paikoin hyvinvointialueet ovat linjanneet, ettei yhteistyö oppilaitosten kanssa ja työpajapalvelujen tarjoaminen opiskelijoille kuulu enää sosiaalipalveluihin keskittyvän työpajan toimintamalleihin.

Into korostaa, että niin nuorten kuin myös aikuisten jatkuvan sekä työuran aikaisen oppimisen yhteydessä on tärkeää muistaa niitä oppijoita, jotka tarvitsevat opiskeluunsa enemmän tukea ja ohjausta, pienempiä ryhmäkokoja, tai jotka ovat koulutuksen ja työn ulkopuolella tai osatyökykyisiä. Panostamalla opinnollistetun työpajatoiminnan ja muiden valmennusyhteisöjen koulutuspotentiaaliin voitaisiin nuorille tarjota alueellisesti tasa-

Into

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry

Rautatieläisenkatu 6 (käyntiosoite Kellosilta 7)
00520 Helsinki

into@intory.fi
etunimi.sukunimi@intory.fi

arvoisemmat mahdollisuudet päästä osallisiksi oppimisesta ja koulutuksesta monipuolisesti erilaisia reittejä pitkin, ja haastavistakin elämäntilanteista käsin. **Työpajojen toimintaedellytysten ja koulutuksellisen aseman vahvistaminen vähentäisikin osaltaan väestömuutosten ja siitä aiheutuvien rahoitusmuutosten oppilaitosverkolle aiheuttamia paineita.**

Jotta mahdollisuus jatkuvaan oppimiseen koskettaisi kaikkia, on palveluverkkoa tarkasteltava pitäen silmällä myös sitä, että **etsivää nuorisotyötä sekä matalimman kynnyksen ryhmätoimintaa (starttivalmennus/sosiaalinen kuntoutus/kuntouttava työtoiminta työpajayhteisöissä) olisi jatkossakin saatavilla ympäri Suomen.** Etsivän nuorisotyön, työpajatoiminnan ja oppilaitosten yhteistyön on alueesta riippumatta mahdollistettava sujuvat siirtymät koulutuksen ulkopuolelta tai työpajajaksolta koulutuksen järjestäjän puitteisiin sekä tarvittaessa oppilaitoksesta työpajan tarjoamaan vaihtoehtoiseen oppimisympäristöön. Näin koulutuksen tai työn piiristä kauaskin ajautuneiden on mahdollista päästä osalliseksi oppimisesta ja takaisin koulutukseen johtaville poluille, asuinpaikasta riippumatta.

Etsivän nuorisotyön toiminnan jatkuminen etenkin pienemmissä kunnissa on kuitenkin vaakalaudalla, mikäli talousarvioesitys 2024 toteutuu 9.10.2023 eduskunnalle esitetyn mukaisena. Etsivän nuorisotyön vuosittainen valtionavustus vähenee talousarvioesityksessä noin 2,5 miljoonalla eurolla (~16,1 %) samaan aikaan, kun etsivien ohjaamat nuoret ovat keskimäärin aiempaa vaikeammassa elämäntilanteissa ja työ monin tavoin vaativampaa. On selvää, että mikäli tiukan taloustilanteen kanssa painiva kunta jää ilman etsivän nuorisotyön valtionavustusta tai avustus yhtä henkilötyövuotta kohden pienenee nykyisestä (30 000 eur/hvt), moni kunta lopettaa työn järjestämisen kokonaan. Arvioimme etsivän nuorisotyön henkilöstön vähentyvän nykyisestä noin 580:sta reilusti alle 500 työntekijään. **On selvää, että tämä vaikeuttaisi kansallisten koulutustavoitteiden saavuttamista heikentämällä koulutuksen saavutettavuutta haavoittuvimmassa asemassa olevien nuorten osalta.**

Resurssien vähentyminen tulisi näkymään myös etsivän nuorisotyön oppilaitosyhteistyön rakenteiden heikentymisenä ja esimerkiksi harventuvana läsnäolona verkostoissa (monialaisten opiskeluhoitoryhmien kuukausittaiset tapaamiset ym.). Resurssiltaan niukentuneet tiimit joutuisivat rajoittumaan entistä enemmän apua tarvitsevien nuorten välittömään auttamiseen, ammattilaisten välisen verkostoyhteistyön kustannuksella.

HUOMIO KOULUTUKSESSA ALIEDUSTETTUIHIN RYHMIIN, PANOSTUSTA TOIMINNALLISEEN OPPIMISEEN

Oppimisen eriarvoistumisen ehkäisemiseksi koulutuksessa on pyrittävä turvaamaan aliedustettujen ryhmien, esimerkiksi maahanmuuttotilanteen väestön, kielitaito ja perustaidot nykyistä paremmin. Suomalainen koulutusjärjestelmä ei nykyisellään takaa kaikille maahanmuuttajille riittäviä valmiuksia kielen oppimiseen, kouluttamiseen ja työelämään ([Hievanen ym. 2023](#)), eikä ongelmaa todennäköisesti voi siksi ratkaista pelkästään lisäämällä koulutukseen käytettyä rahaa. Yhteiskuntaan integroimisessa tarvitaan monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä ja -yhteisöjä, joiden laajamittaisempaan hyödyntämiseen olisi nyt korkea aika resursoida. Vahvaan yksilölliseen ja kokonaisvaltaiseen tukeen, toiminnalliseen kielen oppimiseen ja harjoitteluun sekä käytännönläheiseen työvalmennukseen ja osaamisen tunnistamiseen erikoistuneilla työpajoilla olisi tässä nykyistä enemmän annettavanaan. Tämä tulisi huomioida myös talousarvioesityksessä omana toiminnallisena tavoitteenaan.

Panostukset pelkän perusasteen koulutuksen varassa olevien ja vaikeasti työllistyvien kohderyhmien oppimiseen ovat nyt avainasemassa, jotta yleistä osaamistasoa voidaan nostaa ja lähestyä kaikille kansalaisille yhdenvertaisesti tarjoutuvia koulutus- ja työmahdollisuuksia. Huomattava tai kenties jopa suurin osa työelämään liittyvien taitojen ja tietojen oppimisesta ei tapahdu oppilaitoksissa, vaan työyhteisöissä. Oppiminen on nyt vahvasti sosioekonomisesti kasautunutta, ja niin sanottu jatkuva oppiminen koskee lähinnä niitä, joiden taidot, työmarkkina-asemat ja kehittymismahdollisuudet ovat jo lähtökohtaisesti hyviä ([Lemmetty ym. 2022](#)). Katkenneisiin koulutus- ja työelämäpolkuihin liittyy sosiaaliin taustoihin, kasvuympäristön epävakautteen sekä fyysiseen toimintakykyyn ja esimerkiksi mielenterveyteen kytkeytyviä syytekijöitä. Niiden huomioinnon oppimisen arjessa puolestaan vaatii kokonaisvaltaista, usein nuorisotyöllistä työotetta.

On ensiarvoisen tärkeää tarjota oppilaitosten ja avoimien työmarkkinoiden ulkopuolella oleville mahdollisuuksia perus- ja ammatillisten taitojen kehittämiseen yhteisöissä ja yhdessä tekemällä, jotta mahdollisuudet jatkuvaan ja elinikäiseen oppimiseen tulisivat aidosti kaikkien ulottuville. Työpajat ja muut välityömarkkinatoimijat

Into

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry

Rautatieläisenkatu 6 (käyntiosoite Kellosilta 7)
00520 Helsinki

into@intory.fi
etunimi.sukunimi@intory.fi

vastaavat osaltaan oppimisen tasa-arvoistamisen tarpeeseen. Työpajalla osoitetun ja osaamistodistuksiin dokumentoidun osaamisen tunnistamisessa virallisen koulutusjärjestelmän piirissä on kuitenkin vielä kehitettävää.

Into katsoo, ettei talousarvioesitys yhdessä viimeaikaisten lakiesitysten kanssa tue kestävästi hallituksen tavoitetta koulutustason nostamiseen. Koulutustason nostaminen edellyttää myös opiskelijoiden toimeentuloon panostamista, jotta myös köyhemmistä taustoista tulevat nuoret uskaltavat opiskella mahdollisimman pitkälle. Opintotuen lainapainotteisuuden kasvattaminen voi kuitenkin lisätä opiskelijoiden taloudellista epätasa-arvoa sekä ylivelkaantumista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Into katsoo, että tarpeen on opintorahan korottaminen lähemmäs minimitoimeentulon tasoa.

AMMATILLISEN ERITYISOPETUKSEN JA OPPISOPIMUSKOULUTUKSEN KOHTALO?

Into katsoo keskeiseksi, että Suomessa panostettaisiin uusin avauksin ammatilliseen erityisopetukseen: sekä erityisoppilaitosverkostoa ja vaativan erityisen tuen saatavuutta kaikkien ammattioppilaitosten puitteissa on parannettava huomattavasti. Koulutuksen saavutettavuuden, läpäisyasteen ja yhdenvertaisten mahdollisuuksien kannalta erityisopetuksessa on kysymys olennaisesta osasta koulutusjärjestelmäämme.

Nuorisotyön piirissä kannetaan huolta väliinputoajien joukosta, joka yhtäältä ei saa tarvitsemaansa erityistä tukea, henkilökohtaista ohjausta tai yksilöllisiin valmiuksiin mukautettuja opiskelujärjestelyjä tavallisissa ammatillisissa oppilaitoksissa, mutta ei toisaalta pääse osalliseksi ammatillisesta erityisopetuksesta joko opintopaikkojen rajallisuuden, edellytettyjen lääkärintlausuntojen, tai erityisoppilaitosverkoston aukkojohtien vuoksi. Kun opintopaikkojen kysyntä ylittää tarjonnan, kuten etenkin oppivelvollisuuden laajentumisen jälkeen on monin paikoin käynyt, eivät opiskeluhallukkaat, mutta tuentarupeiset nuoret pääse osallisiksi niistä opiskelumahdollisuuksista, joihin heillä olisi valmiudet kiinnittyä. Moni koulutuksen keskeytyminen on turha ja olisi ollut hyvin vältettävissä, mikäli opiskelija olisi päässyt tarvitsemansa erityisen tuen piiriin ajoissa.

Into pitää myös toivottavana, että talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa linjattaisiin oppisopimuskoulutuksen tulevaisuudesta ja asemasta suomalaisessa koulutusjärjestelmässä. Oppisopimus tai erilaiset mestari-ki-sälli-oppimiseen pohjautuvat järjestelyt olisivat koulutusratkaisuina parhaiten soveltuvia monelle sellaiselle nuorelle (tai uudelle alalle suuntaavalle aikuiselle), joka ei koe oppilaitosmuotoista opiskelua motivoivaksi, ja jolla on siksi korostunut riski jäädä vaille tutkintoa. Tällä hetkellä erityisesti tuetulle oppisopimukselle olisi kenttämme kokemusten mukaan olemassa huomattava kysyntä, jota tarjonta ei kohtaa: työpaikkoja, saati tukea opiskele-miseen työpaikalla (esim. työhönvalmennusta) ei ole tarjolla kaivatussa määrin eikä tarpeeksi helposti saavutetta-vasti. Näin ollen kilpailu harvoista paikoista on erittäin kovaa. Maahanmuuttajataustaistenkin osalta tarvetta on tuetulle oppisopimukselle eli yksilöllisen valmennuksen yhdistämiselle oppisopimukseen. Tässäkin olisi syytä hyödyntää työpajoja entistä laajemmin.

Oppisopimusjärjestelmän kehittäminen limittyy työvoimapolitiikkaan: sopimustyöpaikkojen lisääminen edellyttää hallinnon alat läpileikkaavaa tarkastelua, koulutuksen järjestäjien, työnantajien ja välityömarkkinatoimijoiden kut-sumista mukaan keskusteluun – ja lopulta valtakunnallisia ratkaisuja, jotka opastavat, kannustavat ja aktivoivat työnantajia paremmin yhteistyöhön kasvatus- ja koulutusalan kanssa. Positiivisista työllisyysvaikutuksista (ks. [Aho ym. 2018](#)) huolimatta oppisopimuskoulutus esimerkiksi julkisen sektorin työpaikoilla on valitettavan harvi-naista, ja myös tässä olisi huomattavasti lisäämisen varaa, mikäli poliittinen tahto vain selkiytyisi.

MIELENTERVEYS, HYVINVOINTI JA LUOTTAMUS TULEVAAN – TAI NIIDEN PUUTE – HEIJASTUVAT KOULU-TUSPOLKUIHIN

Opiskelijoiden hyvinvointi on laskenut ja mielenterveyshaasteet lisääntyneet. Taloudellisen tilanteen heikentymi-nen, toimeentulovaikeudet, velkataakan kasvu ja omalle alalle työllistymistä koskevat epävarmuudet lisäävät opiskelijoiden ahdistusta ja muita mielenterveysongelmia, minkä seurauksena osan opinnot eivät edisty suunnitellusti. **Into korostaa, että mikäli koulutuksen keskeyttämistä halutaan vähentää, on panostettava nykyistä vahvemmin opiskelijoiden riittävään toimeentuloon ja hyvinvointiin, opintojen ja työn tarkoituksenmukaiseen yhteensovittamiseen sekä opintojen suorittamisen sujuvuuteen.** Etenkin taloudellisesti haavoittuvassa ase-massa olevien nuorten epävarmuutta entisestään kasvattava opintotuen lainapainotteisuuden lisääminen ei ole tässä kestävä ratkaisu.

Into

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry

Rautatieläisenkatu 6 (käyntiosoite Kellosilta 7)
00520 Helsinki

into@intory.fi
etunimi.sukunimi@intory.fi

Etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajojen kokemusten mukaan opiskeluhoolto ei monin paikoin toteudu tällä hetkellä tarkoituksenmukaisesti. Lähtökohtaisesti riittämättömäksi mitoitettut vakanssit saattavat olla tyhjiillään pitkiä aikoja, jolloin nuoret jäävät vaille kaipaamaansa tukea ja tarpeellisiin tuki- tai hoitojärjestelyihin oikeuttavia tutkimuksia. Opiskelijahuollon tasapuolisessa resursoinnissa ja sen takaamisessa, että jokainen opiskelija voi tulla oppilaitoksessa henkilökohtaisesti kohdatuksi, kuulluksi, ohjatuksi ja tuetuksi tarpeensa mukaisesti, on paljon tekemistä. Tarvitsemme huomattavia hyvinvointiin kohdentuvia koulutus- sekä sosiaali- ja terveystieteellisiä interventioita sekä hoitovastuiden määrittelyä tarkemmin, jotta osaamistasoa ja mahdollisuuksien yhdenvertaisuutta voitaisiin onnistuneesti lisätä.

Lopuksi Into haluaa korostaa, että koulutustason nostamiseksi ensiarvoisen tärkeää on panostaa nykyistä vahvemmin koulutuksen keskeyttämisen ehkäisemiseen. Koulutustason nostamisen tavoitetta ei voida saavuttaa, kun oppivelvollisuuden laajentamisesta huolimatta osa nuorista putoaa kokonaan koulutuspolulta. Ne nuoret, jotka ovat vaarassa keskeyttää opintonsa, tulee tunnistaa ajoissa ja heille on varmistettava heidän tarvitsemansa tuki. **Into painottaa, että koulutuksen läpäisyn tehostamiseksi tarvitaan erityisesti vahvempaa yksilöllistä tukea opintoihin, opiskeluhoollon resurssien lisäämistä sekä mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantamista.** Myös etsivän nuorisotyön tarjoamaan kokonaisvaltaiseen tukeen on oltava mahdollisuus riittävän varhaisessa vaiheessa. Lisäksi vaihtoehtoisia oppimisympäristöjä, kuten työpajoja, ja niiden tarjoamia valmennuspalveluita on hyödynnettävä nykyistä laajemmin opiskelun tukena ja yksilöllisten koulutuspolkujen mahdollistajina.

Into

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry

Rautatieläisenkatu 6 (käyntiosoite Kellosilta 7)
00520 Helsinki

into@intory.fi

etunimi.sukunimi@intory.fi

